

Bilag 3.

Haderslev Stiftamt.

Haderslev, den 27. Februar 1936.

Bestyrelsen for „Foreningen af sønderjyske Sparekasser“ ønsker vedrørende de saakaldte Realkreditlaan over for det høje Udvalg at fremkomme med følgende af Bestyrelsen enstemmigt vedtagne Udtalelse:

Den i Henhold til Lov Nr. 164 af 16. Maj 1934 ydede Rentefrihed, Rente- og Afdragsnedsættelse har for Realkreditlaanenes Debitorer været af overordentlig stor Betydning og for mange sønderjyske Landbrugere været en værdifuld Hjælp til at komme igennem de vanskelige Kriseaar.

Derimod har denne Lov i Lighed med tidligere vedtagne Love om: Henstand med Ydelser af Førsteprioritetslaan, Fortrinsret for Høstpantebreve og gamle Mergellaan m. v. (jfr. i øvrigt Redegørelsen af 15. Marts 1934) i høj Grad svækket Kreditorernes og Kautionisternes Stilling. Navnlig har det været til stor Skade baade for Kreditorerne og for Medkautionisterne, at der er givet Bestemmelser i Rentelempelsesloven om Nedsættelse af Afdragsbetalinger og endvidere om Bortfald af Kautionisternes Forpligtelser til at betale Gælden i den Tid, i hvilken Lempelsen ydes, hvilket sidste har medført, at Kreditorerne har været afskaaret fra i rette Tid at gøre indgaaede Forpligtelser gældende. En Forklængelse af Loven paa disse Punkter og en deraf følgende Begrænsning af Kreditorernes Handlefrihed vil uvægerlig i stigende Grad medføre Tab for Kreditorer og Medkautionister.

Under Hensyn hertil, og da de Forudsætninger, hvorunder Selvskyldnerkautionsforpligtelsen er paataget af Laanenes Kautionister, som Følge af de foranævnte Lovforanstaltninger og Forholdenes Udvikling i det hele taget er ændret paa afgørende Maade, skal man herved tillade sig at henstille til det høje Udvalg, at der nu ved Lovens eventuelle Forklængelse skabes Mulighed for, at Staten, under hvis Medvirking Laanene jo er ydet, overtager Realkreditlaanene, for hvilke den ogsaa har paataget sig Garantien. En saadan Ordning maatte synes rimelig, ikke mindst naar der tages Hensyn til det Standpunkt eller den Stilling, man har taget over for Hypoteklaanefondens solidariske Ansvar.

Saafernt man skulde mene, at en saadan Ordning vilde være uigennemførlig, skal man dog tillade sig indtrængende at henstille til det høje Udvalg, at Laantagerne inden for disse 2 Laanekategorier, hvis Opgave og Formaal har været nøjagtig de samme, under *alle Forhold stilles lige*.

En saadan Ligestilling kan efter vor Mening opnaas ved en Ordning, hvorved Sønderjysk Hypoteklaanefond, Laanekassen for Sønderjylland eller en anden Statsinstitution overtog Realkreditlaanene i det Omfang, som Grænsen for et normalt Hypoteklaanefondslaan angav, saaledes at denne Grænse fastsættes i de enkelte Tilfælde ved en large Bedømmelse, og saaledes at der regnedes med et Hypoteklaanefondslaan, som dette vilde kunne være ydet i den paagældende Ejendom i Hypoteklaanefondens *oprindelige Udlaansperiode* og selvfølgelig ogsaa uden Hensyn til de i Dag paa den paagældende Ejendom eventuelt hvilende Hensandsbeløb, Fortrinsrettigheder m. v. Kautionen maatte da falde bort i samme Omfang, og en